

BANDIRMA ONYEDİ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
ULUSLARARASI TİCARET VE LOJİSTİK BÖLÜMÜ

Mezun İzleme Anketi Raporu

Bu rapor, “Uluslararası Ticaret ve Lojistik Bölümü Mezun İzleme Anketi” başlıklı araştırmanın sonuçlarını ve değerlendirmelerini vermektedir. Bölüm bünyesinde faaliyet gösteren Kalite ve Akreditasyon Komisyonu tarafından yürütülen anket, Bölüm mezunlarının mezuniyet sonrası durumunu, eğitim-öğretim faaliyetlerinin değerlendirilmesi ve geliştirilmesi amacıyla oluşturulmuştur. Bu kapsamda gerçekleştirilmiş olan anket, Bölümün Kalite Güvence Sisteminin sürekliliğinin sağlanması ve iyileştirilmesi açısından da oldukça önemlidir. Anket sonuçları neticesinde elde edilen mezun geri bildirimleri, Bölümün stratejik planlaması ve akademik gelişimi açısından önemli bir veri kaynağı oluşturmaktadır. Anket çalışması ile ilgili hazırlanan sorular Şekil 1’deki gibidir.

Uluslararası Ticaret ve Lojistik Bölümü Mezun İzleme Anket Soruları

Uluslararası Ticaret ve Lojistik Bölümü
Kalite ve Akademi Komisyonu

A-MEZUN OLDUĞUNUZ PROGRAM	B- DİĞER EĞİTİMSEL FAALİYETLER VE BUNA İLİŞKİN TECRÜBELER	C- ÖĞRENİMDEN İŞE GEÇİŞ	D- MEZUNİYET SONRASI İLK İŞ
 A-MEZUN OLDUĞUNUZ PROGRAM 1. Mezun olduğunuz öğrenim programı hangisidir? 2. Öğrenim programınızın bir parçası olarak bir ya da daha fazla yerde staj yaptınız mı?/çalıştınız mı?	 B- DİĞER EĞİTİMSEL FAALİYETLER VE BUNA İLİŞKİN TECRÜBELER 1. Yüksek öğrenim sırasında alanınızla ilgili olmayan bir işte yarı zamanlı ya da tam zamanlı çalıştınız mı? 2. Yüksek öğrenimden önce alanınızla ilgili olmayan bir işte yarı zamanlı ya da tam zamanlı çalıştınız mı? 3. Yükseköğreniminiz sırasında öğrenci topluluklarında ya da gönüllü kuruluşlarda yer aldınız mı?	 C- ÖĞRENİMDEN İŞE GEÇİŞ 1. Mezun olduktan sonra ne zaman çalışmaya başladınız? 2. Bu işi nasıl buldunuz? 3. Yüksek lisans yaptı/yapıyor iseniz üniversitenizi ve programınızı yazınız. 4. Doktora yaptı/yapıyor iseniz üniversitenizi ve programınızı yazınız.	 D- MEZUNİYET SONRASI İLK İŞ 1. Mezun olduktan ne kadar süre sonra işe başladınız? 2. İşteki mesleğiniz ya da unvanınız neydi? 3. Mezun olduktan sonra ilk işiniz mezun olduğunuz programla mı ilgiliydi? 4. Eğitiminizi aldığınız mesleği yapabildiğinizi düşünüyor musunuz? 5. Mezun olduktan sonra en çok hangi alanda kendinizi geliştirme ihtiyacı hissettiniz? 6. Hala ilk işinizde mi çalışmaktasınız? 7. Mevcut işiniz mezun olduğunuz program ile ilgili mi? 8. Mevcut işiniz? 9. Mevcut işinizden ne kadar memnunsunuz?
 E- YETERLİKLER VE BİLGİ YÖNETİMİ 1. Kendi alanına ya da disiplinine hakimiyet 2. Diğer disiplinler ya da alanlar hakkında bilgi sahibi olabilme 3. Analitik düşünebilme 4. Yeni bilgiyi hızlı edinebilme 5. Etkili müzakere yeteneği 6. Baskı altında çalışabilme 7. Yeni fırsatlara karşı farkında olabilme 8. İş ile ilgili faaliyetleri yürütebilme 9. Zamanı etkili kullanabilme 10. Başkalarıyla etkili çalışabilme 11. Başkalarının kapasitesini harekete geçirebilme 12. Kendini başkalarına açıkça ifade edebilme 13. Kendi otoritesini kurabilme 14. Bilgisayar ve internet kullanabilme 15. Yeni fikirler ve çözümler üretebilme 16. Kendinin ve başkalarının fikirlerini sorgulayabilme 17. Ürün, fikir ya da raporları bir topluluğa sunabilme 18. Rapor, not ya da belge yazabilme 19. Yabancı dilde yazabilme ve konuşabilme 20. Diğer ülkelerdeki kendi iş alanı hakkında bilgi sahibi olabilme 21. Kültürlerarası farklılıklar hakkında bilgi sahibi olabilme 22. Uluslararası ortamda çalışma yeteneğine sahip olabilme	 F- ÖĞRENİM PROGRAMININ DEĞERLENDİRİLMESİ 1. İşe başlama 2. Mesleği daha iyi öğrenme 3. İşinizde şimdiki görevlerinizi yapma 4. Gelecekteki kariyeriniz 5. Kişisel gelişiminiz 6. Girişimcilik becerilerinizin geliştirilmesi 7. Geriye döndüğünüzde tekrar seçme şansınız olsaydı aynı yükseköğrenim kurumunda aynı öğrenim programını seçer miydiniz?	 G- KENDİNİZ HAKKINDA 1. Cinsiyetiniz 2. Doğum Yılı 3. Uyruğunuz 4. Yükseköğreniminiz sırasında öğrenim ya da çalışma amacıyla hiç yurt dışına çıktınız mı? 5. Mezun olduktan sonra öğrenim ya da çalışma amacıyla hiç yurt dışına çıktınız mı? 6. Mezunlar ile iletişimin geliştirilmesi için önerileriniz nedir?	

<https://ubf.bandirma.edu.tr/utl>

Şekil 2. Mezun İzleme Anket Sonuçları

Anket oluşturulurken, yedi ana başlık belirlenmiş ve her bir başlık, ilgili alt başlıklar altında detaylandırılmıştır. Ankette yer alan sorular, Bölümümüze ait Program Öğrenme Çıktıları ve Program Eğitim Amaçları esas alınarak hazırlanmıştır. Şekil 1’de anket çalışmasına ait sorular kategorileriyle birlikte verilmiştir. Her bir başlık, kendi içerisinde alt başlıklarla detaylandırılarak daha kapsamlı bir değerlendirme imkânı sunulmuştur. Anket formu oluşturulurken hem Likert hem de açık uçlu ifade türünden yararlanılmıştır. Anket çalışmasına toplam 59 mezun öğrenci katılım sağlamış ancak 1 öğrenci çalışmaya katılmayı kabul etmemiştir. Ankete katılım sağlayan 58 mezun öğrencinin cevapları baz alınarak değerlendirmeler yapılmıştır. Bu anket aracılığıyla mezunların eğitim sürecine, istihdam deneyimlerine, kişisel ve mesleki gelişimlerine ilişkin değerlendirmeler kapsamlı olarak ortaya konulmuştur. Anket bulguları aşağıda başlıklar halinde sunulmuştur.

A. Mezun Olduğunuz Program

Bu bölüm altında mezun öğrencilerin hangi öğrenim programından mezun oldukları ve bu program kapsamında herhangi bir staj veya iş deneyimi yaşayıp yaşamadıkları sorgulanmıştır. Programdan mezun olan öğrencilerin %63,8’si örgün öğretim %36,2’si ise ikinci öğretim mezunudur. Katılımcı mezunların, öğrenim programı sırasında %86,2’sinin staj veya iş deneyimi edindiği %13,8’lik kısmın ise bu tür bir deneyime sahip olmadığı görülmektedir.

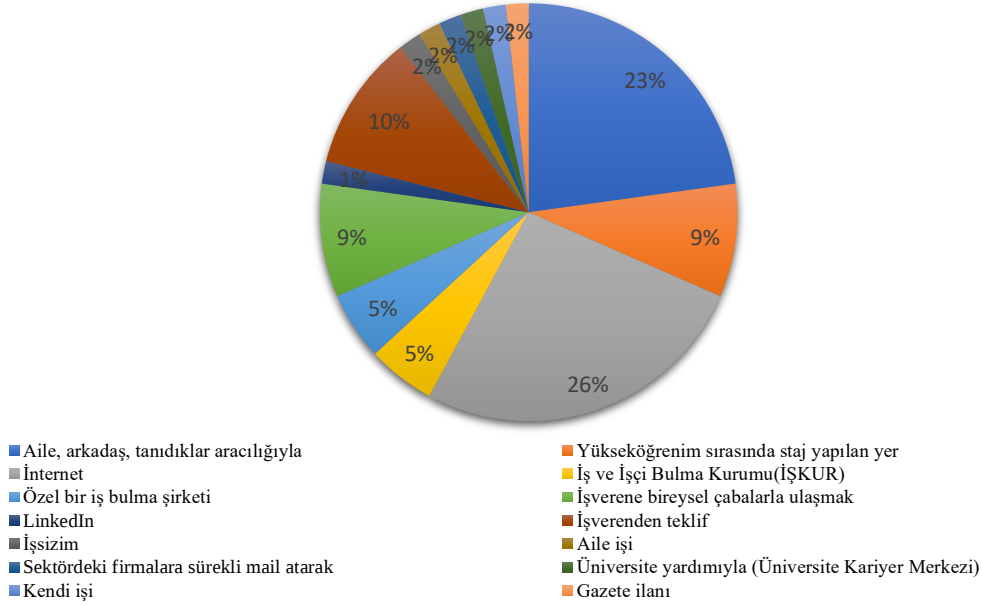
B. Diğer Eğitimsel Faaliyetler ve Buna İlişkin Tecrübeler

Bu bölümde, mezun öğrencilerin alan dışı iş deneyimleri ve üniversite eğitim süresince öğrenci toplulukları ya da gönüllü kuruluşlarda yer alma durumları anket soruları arasında yer almaktadır. Programdan mezun olan öğrencilerinin %63,8’inin lisans eğitimi sırasında alanıyla ilgili olmayan bir işte yarı zamanlı veya tam zamanlı olarak çalıştığını belirtirken %36,2’lik kısmın ise bu tür bir iş deneyimine sahip olmadığı görülmektedir. Lisans eğitiminden önce mezun katılımcıların %65,5’inin alanlarıyla ilgili olmayan işlerde yarı zamanlı ya da tam zamanlı çalışma deneyimi edindiği ancak %34,5’nin ise böyle bir deneyime sahip olmadığı görülmektedir. Mezun katılımcıların %74,1’inin en az bir topluluk ya da gönüllü kuruluşa yer aldığını, %25,9’unun ise bu tür faaliyetlere katılmadığı görülmektedir.

C. Öğrenimden İşe Geçiş

Bu bölümde, mezun katılımcıların mezuniyet sonrasında iş hayatına geçiş süreleri, iş bulma yöntemleri ve lisansüstü eğitim süreçleri hakkında bilgi toplanmıştır. Ankette, mezunlara işe başlama süresine ilişkin açık uçlu bir soru yöneltilmiştir. Elde edilen yanıtlar doğrultusunda, mezunların işe başlama sürelerinde çeşitlilik olduğu gözlemlenmiştir. 27 mezun, mezuniyetinden itibaren 1 yıl içinde iş hayatına atıldığını belirtmiştir. 7 mezunun mezuniyetinden sonraki 1–3 yıl arasında iş bulduğu, 3 mezunun ise henüz çalışmadığı tespit edilmiştir. 21 mezunun yanıtları ise belirsiz, eksik veya net tarih/süre bilgisi içermediğinden sınıflandırılamamıştır.

Bu işi nasıl buldunuz?

Grafik 1. Mezun Öğrencilerin İş Bulma Yöntemleri

Grafik 1’de mezun katılımcıların işe erişimde farklı yöntem ve kaynakları kullandığı görülmektedir. Bulgulara göre mezun katılımcıların %23’ü aile, arkadaş ve tanıdık çevrelerinin aracılığıyla iş bulduklarını belirtmiştir. Katılımcıların %26’sının internet üzerinden yapılan bireysel başvurular sonucunda işe yerleştikleri görülmektedir. %10’u işverenden teklif geldiğini belirtmiştir. %8’i yükseköğrenim sırasında staj yaptıkları kurumda çalışmaya devam ettiklerini ifade etmiştir. Mezun katılımcıların %8’i işverene doğrudan bireysel çabalarıyla ulaştıklarını belirtmiştir. Katılımcıların küçük bir kısmı ise İŞKUR, özel istihdam şirketi, LinkedIn uygulaması, kendi işini kurma, aile işine katılma, üniversite kariyer merkezi ve sektörel firmalara doğrudan e-posta gönderimi ve gazete ilanı aracılığıyla iş fırsatı yakaladıklarını ifade etmiştir. Bunun yanında bazı katılımcıların da işsiz olduğunu belirttiği de görülmektedir. Mezunlara yöneltilen lisansüstü eğitime ilişkin sorulara verilen yanıtlar doğrultusunda, 6 mezunun yüksek lisans eğitimi yaptığı belirlenmiştir. Bununla birlikte, herhangi bir katılımcının doktora eğitimi almadığı görülmektedir. Bu bulgular, Bölüm mezunlarının büyük çoğunluğunun lisans eğitimi sonrasında doğrudan iş hayatına yöneldiğini, akademik kariyer planlamasının ise sınırlı düzeyde tercih edildiğini göstermektedir.

D. Mezuniyet Sonrası İlk İş Deneyimi

Bu başlık altında, mezunların ilk iş deneyimlerine ilişkin bilgiler toplanmıştır. Mezuniyet sonrası işe başlama süresi, ilk işin programla ilgisi, meslek uyumu ve mesleki yeterlik algısı gibi boyutlar değerlendirilmiştir. Ayrıca katılımcıların ilk işlerinden memnuniyet düzeyleri ve kariyer gelişim süreçleri hakkında da bilgiler elde edilmiştir. Mezun öğrencilerin %79,3'ünün 1 yıl içerisinde, %10,3'ünün 2-3 yıl içinde iş bulduğu, %6,9'unun iş aramadığı, %3,4'ünün ise iş bulamadığı görülmektedir.

Şekil 3. Meslek Gruplarına Genel Bakış

Mezun öğrencilerin hangi pozisyonlarda istihdam edildiğini belirlemek amacıyla açık uçlu bir soru yöneltilmiştir. İlgili unvanlara ait dağılım Şekil 2’de gösterilmektedir. Elde edilen yanıtlar, mezun katılımcıların büyük bir kısmının lojistik, dış ticaret ve operasyon gibi kendi uzmanlık alanlarıyla doğrudan ilişkili görevlerde çalıştıklarını ortaya koymaktadır.

“Mezun olduktan sonra ilk işiniz mezun olduğunuz programla mı ilgiliydi?” sorusuna verilen yanıtlarla mezunların %75,9’unun ilk işinin öğrenim gördükleri programla doğrudan ilişkili olduğu, %24,1’inin ise ilk iş deneyimlerinin Programla ilişkili olmadığı belirlenmiştir.

Mezunların “Eğitimi aldığınız mesleği yapabildiğinizi düşünüyor musunuz?” sorusuna verdiği yanıtların %72,4’ünün, aldıkları eğitim ile mesleklerini yaptığını %27,6’sının ise eğitimi aldığı mesleği yapamadığını ifade etmektedir. Bu oran, programın öğrencilerini ilgili sektöre hazırlama konusundaki başarısını yansıtmaktadır.

Mezunlara yöneltilen “Mezun olduktan sonra en çok hangi alanda kendinizi geliştirme ihtiyacı hissettiniz?” sorusuna verilen yanıtların değişiklik gösterdiği görülmektedir. Mezunların %48,3’ünün “yabancı dil bilgisi” %24,1’inin “uygulamacı olmaya yönelik bilgiler” %17,2 ise “kurumsal mesleki bilgiler” gibi konularda gelişim ihtiyacı hissettikleri görülmektedir. Bu bulgular, teorik bilgilerin iş yaşamında uygulanabilirliğine yönelik ders içeriği ve deneyim kazandıran yapıların programa entegre edilmesi gerekliliğini ortaya koymuştur. Bunun yanı sıra öğrencilerin, “bilgisayar becerileri” “iletişim becerileri” ve “kişisel pazarlama yetenekleri” gibi alanlarda da gelişime ihtiyaç duyduğu belirlenmiştir.

Mezunların “Hâlâ ilk işinizde mi çalışmaktasınız?” sorusuna verdiği yanıtlar incelendiğinde katılımcıların %60,3’ünün hâlâ ilk iş yerinde çalışmaya devam ettiği belirlenirken, %39,7’sinin ilk işinden ayrıldığı görülmektedir.

Mezunlara “Mevcut işiniz mezun olduğunuz program ile ilgili mi?” sorusu yöneltilmiş olup katılımcıların %75,9’unun mevcut işlerinin mezun oldukları programla doğrudan ilişkili olduğunu belirlenirken %24,1’lik bir kısmın, mezun oldukları programdan farklı bir alanda çalıştığı görülmektedir.

“Mevcut işiniz nedir?” sorusuna verilen yanıtlar doğrultusunda, mezunların güncel istihdam durumları genel olarak kamu sektörü, özel sektör, kendi işini kurma, işsizlik ve diğer (ör. şoförlük gibi) olmak üzere beş ana kategoride toplanmıştır. Ankete katılan 45 mezun katılımcının özel sektörde olduğu dikkat çekmektedir.

Mezunlara yöneltilen “Mevcut işinizden ne kadar memnunsunuz?” sorusuna verilen yanıtların ortalaması 3.50’dir. Bu oran mezun öğrencilerin memnuniyet düzeyinin orta-üst seviyede iyi olduğunu ve mezunların büyük bir kısmının mevcut işlerinden görece memnun olduğunu göstermektedir.

E. Yeterlikler ve Bilgi Yönetimi

Bu bölümde, mezunların eğitim süreci sonunda kazandıklarını düşündükleri bireysel ve mesleki yetkinlikler, bilgiye erişim, kullanma ve yönetme becerileri açısından değerlendirilmiştir. Katılımcıların, 5’li Likert ölçeğinde verdikleri yanıtlar incelenmiştir.

Mezunların, “Kendi alanına ya da disiplinine hakimiyet” ifadesine verdikleri yanıtların ortalaması 4.36’dır. Bu oran, Programın mezunlarına mesleki donanım açısından kendilerini yetkin hissettirdiğini, uzmanlık alanları kapsamında sağlam bilgi birikimi ve kuramsal yeterlik kazandırdığını göstermektedir.

Mezunların, “Diğer disiplinler ya da alanlar hakkında bilgi sahibi olabilme” ifadesine verdikleri yanıtların ortalaması 4.00’tür. Bu oran, Programın çok disiplinli bir bakış açısı kazandırma açısından etkili olduğunu göstermektedir.

Mezunların, “Analitik düşünebilme” ifadesine verdikleri yanıtların ortalaması 4,47’dir. Bu değer, Programın mezunlara verileri analiz etme, problem çözme ve neden sonuç ilişkisi kurabilme gibi becerileri kazandırmada başarılı olduğunu göstermektedir.

Mezunların, “Yeni bilgiyi hızlı edinebilme” ifadesine verdikleri yanıtların ortalaması 4,71 gibi yüksek bir değerde gerçekleştiği görülmektedir. Bu oran, Program öğrencilerini yaşam boyu öğrenme, yeniliklere hızlı adapte olma gibi bilişsel süreçler bakımından uygun bir eğitim yapısına sahip olduğunu göstermektedir.

Mezunların, “Etkili müzakere yeteneği” ifadesine verdikleri yanıtların ortalaması 4,34’tür. Bu oran, mezunların iş yaşamlarında karşılaşmış oldukları pazarlık, ikna ve çatışma gibi süreçleri etkin bir şekilde ifade edebildiklerini düşündüklerini göstermektedir.

Mezunların, “Baskı altında çalışabilme” ifadesine verdikleri yanıtların ortalaması 4,09 olarak belirlenmiştir. Bu değer, katılımcıların genel olarak baskı altında çalışabildiklerini düşündüklerini göstermektedir. Çoğu kişi ifadeye 4 ve 5 gibi yüksek puanlar vermiş olsa da bazı katılımcılar 1, 2 ve 3 gibi daha düşük puanlar da vermiştir. Bu durum baskı altında çalışabilme becerisinin genel olarak güçlü olduğunu, ancak bireysel farklılıklar neticesinde herkes için aynı düzeyde gerçekleşmediğini göstermektedir.

Mezunların, “Yeni fırsatlara karşı farkında olabilme” ifadesine verdikleri yanıtların ortalaması 4,29 olarak belirlenmiştir. Katılımcılar, yeni fırsatlara karşı farkındalıklarının yüksek olduğunu düşünmektedir. İfadelere verilen puanlar bu konudaki fikir birliğini göz önüne sermektedir. Bu değerler gelişime açık ve çevik bir zihniyetin varlığına işaret etmektedir.

Mezunların, “İşle ilgili faaliyetleri yürütebilme” ifadesine verdikleri yanıtların ortalaması 4,74 olarak belirlenmiştir. Mezunların, işle ilgili faaliyetleri yürütme konusunda yüksek özgüvene sahiptir. Değerlerin dağılımı katılımcıların görev bilinci ve operasyonel yeterliliğinin yüksek olduğuna işaret etmektedir.

Mezunların, “Zamanı etkili kullanabilme” ifadesine verdikleri yanıtların ortalaması 4,50 olarak belirlenmiştir. Ortalama değer, katılımcıların genel olarak zaman yönetimi konusunda yetkin olduğunu göstermekle birlikte daha düşük puan veren katılımcıların varlığı bu konuda daha fazla desteğe ya da farkındalığa ihtiyacı olabileceğini düşündürmektedir.

Mezunların, “Başkalarıyla etkili çalışabilme” ifadesine verdikleri yanıtların ortalaması 4,66 olarak belirlenmiştir. Katılımcıların çoğu takım çalışmasında güçlü ve etkili olduklarını ifade etmektedir. Bu durum katılımcıların uyumlu ve iş birliğine açık olduğunu göstermektedir.

Mezunların, “Başkasının kapasitesini harekete geçirebilme” ifadesine verdikleri yanıtların ortalaması 3,91 olarak belirlenmiştir. Başkalarının kapasitesini harekete geçirme konusunda katılımcılar içinde farklı seviyelerde algılar mevcuttur. Bu durum liderlik, mentorluk ya da ekip yönlendirme becerilerinde bireysel gelişim fırsatları olduğuna işaret etmektedir. Bu ifade, diğer ifadelerle kıyasla daha düşük ortalamaya sahip ifadeler arasında yer almakta olup buna göre, ilgili konuya yönelik iyileştirme adımları atılmalıdır.

Mezunların, “Kendini başkalarına açıkça ifade edebilme” ifadesine verdikleri yanıtların ortalaması 4,53 olarak belirlenmiştir. Katılımcılar genelinde açık iletişim güçlü, ancak bazı katılımcıların bu konuda daha az kendinden emin olduğu söylenebilmektedir. Bu konuda iletişim becerilerini geliştirmeye yönelik eğitim veya mentorluk programları faydalı olabilmektedir.

Mezunların, “Kendi otoritesini kurabilme” ifadesine verdikleri yanıtların ortalaması 4,17 olarak belirlenmiştir. Katılımcılar genelinde otorite kurma becerisi güçlü olsa da bu konuda bireysel farklar oldukça belirgin gözükmemektedir. Bazı katılımcıların liderlik veya inisiyatif kullanma konusunda daha fazla desteğe ihtiyaç duyduğu söylenebilmektedir.

Mezunların, “Bilgisayar veya internet kullanabilme” ifadesine verdikleri yanıtların ortalaması 4,57 olarak belirlenmiştir. Katılımcılar genelinde dijital becerilerin yüksek düzeyde olduğu görülmektedir. Ancak yanıtlara göre bazı katılımcıların bu konuda daha az kendine güveniyor olduğu söylenebilmektedir. Bu konuya ilişkin iyileştirmeler olarak kısa eğitim veya destek programlarının faydalı olabileceği düşünülmektedir.

Mezunların, “Yeni fikirler ve çözümler üretebilme” ifadesine verdikleri yanıtların ortalaması 4,55 olarak belirlenmiştir. Katılımcılar genelinde yaratıcı düşünme becerisinin yüksek olduğu görülmektedir. Ancak bazı bireylerde bu yetkinliğin desteklenmeye açık olabileceği söylenebilmektedir. Yaratıcılığı teşvik eden ortamlar ve fikir üretme tekniklerine dayalı eğitimler bu farkı azaltabilecektir.

Mezunların, “Kendinin ve başkalarının fikirlerini sorgulayabilme” ifadesine verdikleri yanıtların ortalaması 4,62 olarak belirlenmiştir. Katılımcıların genel olarak eleştirel düşünebilen bireyler olduğu söylenebilmektedir. Ancak bazı katılımcıların bu yetkinlikte daha az kendine güven duyuyor olduğu düşünülmektedir. Eleştirel düşünmeyi teşvik eden ortamlar ve vaka analizleriyle bu beceri geliştirilebilecektir.

Mezunların, “Ürün, fikir ya da raporları bir topluluğa sunabilme” ifadesine verdikleri yanıtların ortalaması 4,26 olarak belirlenmiştir. Katılımcılar genelinde sunum becerilerinin güçlü olmasına karşın bazı bireylerin bu konuda özgüven kazanma ya da deneyim artırma ihtiyacı olduğu görülmektedir. Uygulamalı sunum etkinlikleri, geri bildirimli pratikler bu konuda katkı sağlayabilir.

Mezunların, “Rapor, not ya da belge yazabilme” ifadesine verdikleri yanıtların ortalaması 4,26 olarak belirlenmiştir. Genel olarak yazılı ifade becerilerinin yeterli düzeyde olduğu, ancak bazı bireylerin bu konuda özgüven ya da teknik destek ihtiyacı olabileceği düşünülmektedir. Yazma çalışmaları, örnek rapor analizleri ya da yazım kılavuzları bu farklılıkları azaltabilir.

Mezunların, “Yabancı dilde yazabilme ve konuşabilme” ifadesine verdikleri yanıtların ortalaması 2,79 olarak belirlenmiştir. Yabancı dil becerisi, katılımcılar içinde en düşük ortalamaya ve en yüksek dağılıma sahip yetkinliklerden birisidir. Bu kapsamda Bölüm derslerinde yabancı dil kullanımına öncelik verilebilir, mesleki yabancı dil dersinin dönem süresi uzatılabilir.

Mezunların, “Diğer ülkelerdeki kendi iş alanı hakkında bilgi sahibi olabilme” ifadesine verdikleri yanıtların ortalaması 3,12 olarak belirlenmiştir. Uluslararası farkındalık, grubun genelinde gelişime açık bir alan olarak ön plana çıkmaktadır. Bölüm dersleri ile çeşitli eğitim ve seminerlerde küresel trendler, sektör karşılaştırmaları, sektör-öğrenci buluşmaları gibi içeriklere yer verilmesi bu alanı güçlendirebilir.

Mezunların, “Kültürlerarası farklılıklar hakkında bilgi sahibi olabilme” ifadesine verdikleri yanıtların ortalaması 3,69 olarak belirlenmiştir. Kültürlerarası farkındalık, küresel iş ortamında önemli bir beceri olup bu grupta geliştirilmesi gereken alanlardan biridir. Bu beceriyi artırmak için kültürlerarası iletişim eğitimleri, uluslararası proje çalışmaları ya da yurtdışı deneyimleri önerilebilir.

Mezunların, “Uluslararası ortamda çalışma yeteneğine sahip olabilme” ifadesine verdikleri yanıtların ortalaması 3,50 olarak belirlenmiştir. Uluslararası ortamda çalışma yeteneğinin gelişim potansiyeli yüksek bir alan olduğu görülmektedir. Bu beceri, özellikle yabancı dil, kültürel farkındalık ve uluslararası deneyimle doğrudan ilişkilidir. Bu alanlarda yapılacak yatırımlar (eğitim, değişim programları, uluslararası projeler) ile genel yetkinlik düzeyi artırılabilir.

F. Öğrenim Programının Değerlendirilmesi

Bu bölümde, mezun katılımcının almış olduğu lisans programının mesleki bilgi, beceri ve yetkinliklerini geliştirmeye ne ölçüde katkı sağladığını değerlendirmeye yönelik sorular hazırlanmıştır. Ankette, mezunların mezuniyet sonrasında istihdam durumunu belirlemeye yönelik soru yöneltilmiştir. Elde edilen sonuçlara göre Programdan mezun olan öğrencilerin işe başlayabilme düzeyi ortalama 3,36 olarak hesaplanmıştır. Bu oran, Programdan mezun olan öğrencilerin büyük çoğunluğunun mezuniyet sonrasında istihdam edilebildiğini, iş gücü piyasasına geçişte genel olarak olumlu bir eğilim seyrettiğini ortaya koymaktadır.

Mezunların, “Mesleği daha iyi öğrenme” ifadesine verdikleri yanıtların ortalaması 3,50 olarak hesaplanmıştır. Bu ortalama değerin Programın mezunlara mesleklerine dair temel düzeyde yeterli öğrenim sağladığını, ancak mesleki bilgi ve beceri edinimi konularının daha fazla desteklenmesi gerektiğini göstermektedir.

Mezunların, “İşinizde şimdiki görevlerinizi yapma” ifadesine verdikleri yanıtların ortalaması 3,43 olarak hesaplanmıştır. Bu değer, programın mezunlarına temel mesleki yeterlikleri kazandırmada etkili olduğunu ve mezunların çalıştıkları pozisyonlarda kendilerinden beklenen görev ve sorumlulukları genel olarak yerine getirebildiklerini göstermektedir. Bunun yanında ilgili değer daha ileri düzeylerde bilgi ve sektörel becerilerin gerekliliğini de ortaya koymaktadır. Özellikle uygulamalı eğitimin veya sektörle entegrasyonun güçlendirilmesi, mezunların iş yaşamındaki yeterlilik düzeylerini artırabilecektir.

Mezunların, “Gelecekteki kariyeriniz” ifadesine verdikleri yanıtların ortalaması 3,64’tür. Bu oran, mezun katılımcıların çoğunluğunun programın kendi kariyer hedeflerine ulaşma

sürecinde destekleyici bir rol oynadığını göstermektedir. Aynı zamanda uzun vadeli kariyer gelişimleri açısından da önemli kazanımlar sunduğunu ortaya koymaktadır.

Mezunların, “Kişisel gelişiminiz” ifadesine verdikleri yanıtların ortalaması 3,98’dir. Bu oran, programın mezunlarına mesleki bilgi ve beceri kazandırmanın yanı sıra mezunların kişisel gelişimlerine de anlamlı ölçüde katkı sağladığını ortaya koymaktadır.

Mezunların, “Girişimcilik becerilerinizin geliştirilmesi” ifadesine verdikleri yanıtların ortalaması 3,59’dur. Programın bu alanda belirli ölçüde girişimcilik becerisi kazandırdığı ve girişimcilik yetkinliklerini geliştirmeye yönelik kazanımlar sunduğunu göstermektedir.

Mezunların, “Geriye dönüp tekrar tercih yapma şansınız olsaydı, aynı yükseköğrenim kurumunda aynı programı tekrar seçer miydiniz?” sorusuna verilen yanıtlar, mezunların eğitim kurumuna ve programa yönelik genel memnuniyet düzeylerini değerlendirmek açısından önemli bir gösterge sunmaktadır. Katılımcıların %46,6’sının mezun oldukları yükseköğrenim kurumunda aynı programı tekrar tercih edeceğini, %10,3’ünün aynı kurumda farklı bir programı tercih edeceğini, %17,2’sinin farklı bir kurumda aynı programı tercih edeceğini, %15,5’i ise farklı bir kurumda farklı bir programı tercih edeceğini ifade etmiştir. Ayrıca, %10,3’ünün yükseköğrenime hiç başlamamayı tercih edebileceğini belirtmiştir. Mezunların yaklaşık yarısının eğitim deneyimlerinden memnun olduğu; ancak kalan yarısının çeşitli düzeylerde alternatif tercihlere yönelme eğiliminin bulunduğunu görülmektedir.

G. Kendiniz Hakkında

Bu bölümde, mezun katılımcıların demografik özelliklerine ve yurtdışı deneyimlerine ilişkin sorular yöneltilmiştir. Anketi yanıtlayan katılımcıların 31'i erkek, 26'sı kadın ve 1'i "diğer" cinsiyet seçeneğini işaretlemiştir. Doğum yılı aralıklarına bakıldığında, katılımcıların büyük çoğunluğunun 1997–2002 yılları arasında doğduğu, %98,3'ünün Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı, %1,8'inin ise Fas vatandaşı olduğu görülmektedir. Lisans eğitimi sırasında %87,9'unun öğrenim veya çalışma amacıyla yurtdışına çıkmadığını, buna karşılık %12,1'inin yurtdışı deneyimi yaşadığı görülmektedir. Mezuniyet sonrası dönemde ise öğrenim ya da çalışma amacıyla katılımcıların %81'inin yurtdışına çıkmadığı, %19'unun ise yurtdışına çıktığı görülmektedir. Bölüm sonunda katılımcılara yöneltilen "Mezunlar ile iletişimin geliştirilmesi için önerileriniz nedir?" sorusuna verilen açık uçlu yanıtlar, Wooclap platformu kullanılarak analiz edilmiş ve elde edilen veriler doğrultusunda bir kelime bulutu oluşturulmuştur.

Şekil 3. Mezun Anketi Kelime Bulutu

Şekil 3’de öne çıkan kelimeler, mezunların iletişimde önem verdikleri unsurları ve beklentilerini yansıtmaktadır. Kelime bulutunda en çok tekrar edilen ifadeler arasında "iletişim", "toplantılar", "etkinlikler", "sosyal medya", "mezun buluşması", "mail", "Whatsapp grubu", "konferanslar" ve "yeterli" gibi kelimeler dikkat çekmektedir. Bu veriler, mezunların daha etkili bir iletişim ağı kurulması için çeşitli platformların (örneğin sosyal medya, e-posta, WhatsApp), düzenli toplantı ve etkinliklerin (mezun buluşmaları, konferanslar) önemini vurguladıklarını göstermektedir. Ayrıca mezunların mentor olma, iş ilanlarının paylaşılması, sürekli iletişim, online toplantılar, anketler ve özel çalışma grupları gibi önerilerde bulundukları görülmektedir. Bu öneriler hem bireysel hem de topluluk bazlı etkileşimlerin geliştirilmesi yönünde talepler olduğunu ortaya koymaktadır. Bu doğrultuda, mezun iletişiminin

geliştirilmesine yönelik yapılacak planlamalarda katılımcıların beklentileri doğrultusunda çok kanallı bir iletişim stratejisi benimsenmesi önerilmektedir.

GENEL DEĞERLENDİRME

Bu raporda, Uluslararası Ticaret ve Lojistik Bölümü mezunlarının görüşlerine dayalı olarak yürütülen Mezun İzleme Anketi'nin sonuçları değerlendirilmiştir. Mezunlardan alınan geri bildirimler, Bölümün eğitim-öğretim faaliyetlerinin etkinliği ölçmek ve Bölüm mezunlarının sektörel uyum düzeylerini değerlendirmek açısından oldukça önemlidir. Bu geri bildirimler, program öğrenme çıktılarının güncellenmesi, ders içeriklerinin yeniden yapılandırılması ve müfredatın sektörel beklentiler doğrultusunda şekillenmesi süreçlerinde önemli bir kaynak oluşturmaktadır. Ayrıca, Bölümün vizyonu ve misyonu doğrultusunda da gelecekte sektöre daha etkin bireyler yetiştirilmesi açısından da çok önemlidir. Bu çalışma, aynı zamanda Kalite Güvence Sistemi çerçevesinde iyileştirme döngüsünün işletilebilmesi ve akreditasyon süreçlerinin başarıyla yürütülebilmesi açısından da belirleyici faktörlerden biri olarak ön plana çıkmaktadır. 58 kişinin katıldığı anket sonuçları Bölümden mezun olan öğrencilerin büyük çoğunluğunun bir yıl içerisinde istihdam edilmesi Bölümün sektörel ihtiyaçlara yanıt verebilecek donanımda olduğunu göstermektedir. Özellikle staj deneyiminin iş bulma süreçlerindeki olumlu etkisi, Bölüm kapsamında uygulamalı öğrenme fırsatlarının veya staj süresinin artırılması gerekliliğini desteklemektedir. Aynı zamanda mezunların büyük çoğunluğunun lojistik, dış ticaret ve operasyon gibi Bölümün temel uzmanlık alanlarında çalışıyor olması, programın mesleki yeterlilikler açısından sektörel beklentilere uygun olduğunu vurgulamaktadır. Mezunların en çok yabancı dil, uygulamaya dönük bilgi ve kurumsal mesleki beceriler alanında eksiklik hissetmeleri, programın bu konularda daha da güçlenmesi gerektiğini, iş yaşamına entegrasyon sürecinde programın bu yönlerini desteklemesi, mesleki yetkinliklerin artırılması, uygulamalı içeriklerle güçlendirilmesi gerektiğini işaret etmektedir. Mezunların yeni bilgiyi hızlı edinebilme, fırsatlara karşı farkındalık geliştirebilme ve işle ilgili faaliyetleri daha etkin bir şekilde yürütebilme konularında kendilerini geliştirebilmeleri, Bölümün mezunlara yaşam boyu öğrenme becerisi, yüksek operasyonel yeterlilik kazandırdığını göstermektedir.

Mezunlara sunulan anket ifadeleri, Program Eğitim Amaçları, Program Öğrenme Çıktıları ve Programa Özgü Ölçütler ile ilişkilendirilmiş, bu kapsamda erişim düzeyleri hesaplanmıştır. Programa Özgü Ölçütlere yönelik olarak 3 ifadeyle yapılan değerlendirmede erişim düzeyi %75,3 olarak belirlenmiştir. Bu oran, Programın sektörel iş birlikleri ve küresel dinamiklerle uyumlu şekilde mezunları mesleki olarak donatma hedefini büyük ölçüde karşıladığını göstermektedir. Program Eğitim Amaçları ile ilişkilendirilen, E başlığındaki 22 ifade üzerinden elde edilen %83,8'lik erişim düzeyi ise mezunların programın genel vizyonu, etik değerlere bağlılık, sektörel yeterlilik ve sosyal sorumluluk gibi ana hedeflerle oldukça uyumlu bir şekilde yetiştirildiğini ortaya koymaktadır. Ayrıca, Evet/Hayır şeklinde yanıtlanan ve Program Eğitim Amaçları ile ilişkilendirilen 4 ifadenin değerlendirilmesi sonucu erişim düzeyi %71,72 olarak hesaplanmıştır. Program Öğrenme Çıktıları ile ilişkilendirilen, E ve F başlıklarındaki toplam 28 ifade doğrultusunda hesaplanan %77,6'lık erişim düzeyi ise öğrencilerin teorik bilgi, analitik düşünme, iletişim becerileri ve teknik donanım gibi alanlarda program çıktılarının büyük bir kısmını karşıladığını göstermektedir.